
DOKUMENTUM

EGY ÍRÓ VÁLASZOL*

BÖRCSÖK ERZSÉBET

A kért adatok:

Születési helye: Csene.

Kora: 28 év.

Családi állapota: Hajadon.

Foglalkozása: Háztartásbeli (b-listás könyvelő).

Falun lakik.

Anyagi gondjai: Szegény sorsú szüleire van utalva.

Prózaíró.

Írásai a Mi Irodalmunkban és a Kalangyában jelentek meg.

Keresete írásaiból havonta átlag 100—150 din.

Könyve nem jelent meg.

Kéziratban 2 regénye van.

Nyilvánosság előtt 2 év óta szerepel (1931. jún. 28.).

Bár többször tanító, szemléltető jellegű az írása, többnyire öntudatlanul teszi, valamely lelki beállítottság hatása alatt.

*

Mit kellene tenni, hogy az olvasóközönség érdeklődését fokozzuk?

1. A közönség annyira tunya és nemtörődöm, hogy csak ügyes, megkapó „reklámmal” lehet megnyerni.
2. Hiányzanak a „viták”. (Vagyis a nyílt, többoldalú kritika, ahol az ellenvéleményeknek is helyet kell adni és szemléltető módon az olvasó elé tárni. Alkalmat kell adni, hogy az olvasó foglalkozzon vele, és bizonyos eseményt, műveket több oldalról lásson megvilágítva.)

* Börcsök Erzsébet 1932-ben, egy körkérdésre adott válaszát kéziratból közöljük, közléséről nincs tudomásunk. (A dokumentum címét szerkesztőségünk adta. A válaszokban a kiemelések Börcsök Erzsébetéi.)

3. Valamiképpen, ügyesen az olvasóközönséget is *be kellene vonni* a véleményadásba.

4. *Erősebb kritika* kell. Egy ügyes támadás többet használ az írásnak a pártfogásnál.

*

Mit kívánna az irodalmi élet fejlesztése érdekében az itteni szépirodalmi lapoktól?

1. Nagyobb súlyt kellene helyezni az *ismertető irodalomra*. (Írókat, írásokat, irányokat s azok hatását bemutatni. Közölni ezekből jellegzetes személyenyeket. Szóval, kis irodalomtörténetre gondolok. Különösen az újabb időkben, s lehetőleg könnyed, csevegő formában.)

2. A most megindult könyvtár kiadásra váró könyveiből egy-egy érdekfeszítőbb *regényt* előbb folytatásokban kellene hozni a Kalangyában. Vagy ha ez veszélyezteti a kiadás sikerét, akkor *részleteket közölni*. Olyan részleteket, melyek méltán felkeltik az érdeklődést.

*

Olvasóközönségünknek nincs kialakult részrehajlása. Miután könyvre nem szívesen áldoz, olvas amihez hozzájut. Prózáat inkább, mint verset, s prózában is legszívesebben, *amire különösképpen felhívták a figyelmét*. S ez nem mindig a könyv érdekessége, hanem írója és a könyv megjelenése körüli érdekességek.

Jellegzetes hibája a *kritikahiány*. Vagyis a teljes irodalmi tájékozatlanság. Nem tud különbséget tenni, mondjuk, Móricz Zsigmond — vagy Dekobra, Zweig — vagy Erdős Renée közt. (S ha különbséget tesz, sokszor jajszegény irodalomnak.)

Zoran Petrović: *Támadó bogár, fém, 1966*